

dnia 5.09.2025 r.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

ul. Nowogrodzka 1/3/5

00-513 Warszawa

Do rąk Pani Minister

Agnieszki Dziemianowicz-Bąk

Wniosek w sprawie urealnienia zasad rozliczeń podatkowych i kryteriów dochodowych wobec dorosłych osób z niepełnosprawnością w stopniu znacznym

Szanowna Pani Minister,

zwracam się do Pani z prośbą o interwencję w sprawie rażącej niespójności przepisów, która dotyczy rodzin opiekujących się dorosłymi osobami z niepełnosprawnością w stopniu znacznym.

Mój syn posiada diagnozę autyzmu oraz niepełnosprawności intelektualnej, ma orzeczoną niepełnosprawność w stopniu znacznym – dożywotnio oraz całkowitą niezdolność do pracy. Jest także ubezwłasnowolniony. Oznacza to, że nie ma możliwości prowadzenia samodzielnego gospodarstwa domowego i pozostaje w pełni na utrzymaniu rodziców.

Jedynym źródłem jego utrzymania jest renta socialna. **Każdego roku ZUS dokonuje waloryzacji i wypłaca wyrównanie, przez co roczny dochód mojego syna formalnie przekracza limit przewidziany w przepisach dotyczących ulgi rehabilitacyjnej.** W konsekwencji:

- jako rodzic i opiekun nie mogę skorzystać z ulgi rehabilitacyjnej ani rozliczyć się wspólnie z synem,
- jednocześnie to my, rodzice, ponosimy realnie wszystkie koszty utrzymania, leczenia i terapii,
- w procedurach ubiegania się o wsparcie w ramach programów takich jak Asystencja Osobista czy usługi opiekuńcze instytucje wymagają oświadczeń o dochodach rodziców, uznając, że syn nie prowadzi samodzielnego gospodarstwa domowego.

Powstaje w ten sposób paradoks systemowy:

- w systemie podatkowym osoba z niepełnosprawnością traktowana jest jak samodzielny podatnik, którego renta przekracza próg dochodowy,
- w systemie pomocy społecznej ta sama osoba traktowana jest jako całkowicie niesamodzielna, co nakłada obowiązek wykazywania dochodów rodziny.

Podkreślam, że problem nie wynika z wysokości renty socjalnej samej w sobie – ta mieści się w limicie. Źródłem przekroczenia są coroczne waloryzacje i wypłacane przez ZUS wyrównania (np. za marzec i kwiecień), które powodują, że w rocznym rozliczeniu PIT-11A dochód osoby z niepełnosprawnością formalnie przekracza próg ustawowy. To sztuczne zawyżenie dochodu pozbawia rodzin prawa do ulgi rehabilitacyjnej, choć faktyczny miesięczny dochód osoby niepełnosprawnej nie przekracza granicy.

Wnioskuje o:

1. Wyłączenie renty socjalnej z limitu dochodowego przy ocenie prawa opiekunów do ulgi rehabilitacyjnej.
2. Ujednolicenie kryteriów pomiędzy systemem podatkowym a systemem pomocy społecznej, tak aby rodziny nie były równocześnie pozbawiane ulg i obciążane obowiązkiem wykazywania swoich dochodów.
3. Wprowadzenie rozwiązań chroniących rodziny osób ubezwłasnowolnionych i całkowicie niesamodzielnych przed utratą wsparcia z powodu czysto formalnych, sztucznych przekroczeń limitów.

Konkluzja

Obecne przepisy prowadzą do sytuacji głęboko niesprawiedliwej – rodziny ponoszą pełne koszty życia dorosłych, niesamodzielnych osób z niepełnosprawnością, a jednocześnie są pozbawiane prawa do ulgi rehabilitacyjnej i zmuszane do wykazywania własnych dochodów w procedurach pomocy społecznej.

Proszę o pilną interwencję legislacyjną i systemową w tym zakresie.

Z wyrazami szacunku,